

Percepcija bolesti i kardiovaskularni čimbenici rizika u bolesnika s dijabetesom tipa 2: presječno istraživanje upitnikom

Goranka Petriček, Mladenka Vrcić-Keglević, Gorka Vuletić, Venija Cerovečki, Zlata Ožvačić,
Lucija Murgić

Cilj Istražiti percepciju bolesti u bolesnika s dijabetesom melitusom tipa 2 i njezinu povezanost sa stupnjem kontrole nad relevantnim čimbenicima kardiovaskularnog rizika.

Postupci Presječno istraživanje upitnikom provedeno je od lipnja 2007. do ožujka 2008.

Stratificirani randomizirani uzorak 46 hrvatska liječnika opće prakse zamoljen je da izabere s pomoću sustavnog uzorkovanja prvih 6 pacijenata s dijabetesom melitusom tipa 2 u dobi ≥ 18 godina među pacijentima koji su ih posjetili za vrijeme odvijanja istraživanja. Prikupljeni su podatci o percepciji bolesti (Kratki upitnik o percepciji bolesti – engl., *Brief Illness Perception Questionnaire*, IPQ), kardiovaskularnim čimbenicima rizika, i sociodemografskim čimbenicima za 250 pacijenata.

Rezultati Srednja dob pacijenata bila je 63.0 ± 10.9 godina, a srednje trajanje dijabetesa 9.3 ± 7.8 godina. Na ljestvici percepcije bolesti pacijenata od 0 do 10 bodova, najviše rezultate imale su sljedeće čestice (medijan i interkvartilni raspon): 10 (8 do 10) bodova imala je čestica “vremenski tijek,” 8 bodova (7 do 9) “kontrola liječenja,” 7 bodova (5 do 8) “osobna kontrola,” 7 bodova (5 do 9) “razumijevanje,” 5 bodova (3 do 7) “posljedice,” 6 bodova (4 do 7) “zabrinutost,” i 5 bodova (2 do 7) “emocionalni odgovor.” Najniži broj bodova bio je 3 (1 do 5), koliko je imala čestica “identitet.” Multivarijatna logistička regresijska analiza pokazala je da je čestica “zabrinutost” ($P < 0,001$) značajan prediktor indeksa tjelesne mase; “osobna kontrola” ($P < 0,001$) i “zabrinutost” ($P = 0,048$) su značajni prediktori koncentracije glukoze u krvi natašte; “kontrola liječenja” ($P = 0,009$) je značajni prediktor ukupnog kolesterola; i “razumijevanje” ($P = 0,010$) je značajni prediktor krvnoga tlaka.

Zaključak Uvjerenja pacijenata mogu biti povezana sa stupnjem kontrole nad kardiovaskularnim čimbenicima rizika, pa bi ona trebala biti uključena u rutinske kliničke preglede.